รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล: นางจันทร์จ้าว โพธิ์สุทธิ

๒. เลขประจำตัวประชาชน

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้: บ้านเลขที่ ๕๔ หมู่ ๗ ตำบลหัวเวียง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โทรศัพท์: ๐๘๑-๗๕๘๑๕๓๙ Facebook: ผู้ใหญ่จันทร์จ้าว โพธิ์สุทธิ Line: chanchao๑๕
ปีเกิด พ.ศ.๒๕๑๕

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☑ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิชาเอกไม้ผลไม้ยืนต้น วิทยาลัยเกษตรกรรมสิงห์บุรี
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิชาเอกพืชสวนประดับ วิทยาลัยเกษตรกรรมสิงห์บุรี
ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) วิชาเอกเกษตรศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบางพระ
ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป.บัณฑิต) วิชาการจัดการและประเมินโครงการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา
ปริญญาตรี หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

๖. อาชีพปัจจุบัน
☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☑ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลหัวเวียง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๓๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก: ข้าว

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

แปลงเรียนรู้ ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าว และผลิตข้าวปลอดภัยเพื่อการบริโภค

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๓ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ การผลิตจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง, การผลิตน้ำหมักชีวภาพและการผลิตปุ๋ยหมักจากฟางข้าวเพื่อใช้ในแปลงเพาะปลูกข้าว

ฐานเรียนรู้ที่ ๒ การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อใช้ปุ๋ยสั่งตัดตามค่าวิเคราะห์ดิน

ฐานเรียนรู้ที่ ๓ การใช้เทคโนโลยีเครื่องจักรกลการเกษตรในการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

- การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในแปลงเพาะปลูกพืช
- การผลิตน้ำหมักชีวภาพเพื่อใช้ในแปลงเพาะปลูกพืช

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

เศรษฐกิจพอเพียง, เกษตรทฤษฎีใหม่

- การเลี้ยงไก่ไข่
- การทำประมง (เลี้ยงปลา, เลี้ยงหอย, เลี้ยงกบ)
- การเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้าภูฐาน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

- การรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ โดยการคลุมดินบริเวณโคนต้นไม้ผล เพื่อรักษาความชุ่มชื้นของดินและน้ำ การปลูกหญ้าแฝกกันการพังทลายของหน้าดิน

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหาและรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรการผลิตน้ำหมักชีวภาพเพื่อใช้ในแปลงเพาะปลูกพืชการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

วัตถุประสงค์เชิงเศรษฐกิจ

- ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

วัตถุประสงค์เชิงเกษตรกรรม

- เพิ่มคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร
- สนับสนุนระบบนิเวศทางการเกษตร
- ช่วยแก้ปัญหาการลดลงของศัตรูธรรมชาติ

วัตถุประสงค์เชิงสิ่งแวดล้อม

- ช่วยแก้ปัญหาโลกร้อน ความแปรปรวนของสภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรม
- รักษาสมดุลของระบบนิเวศ

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

ประธาน ศพก.อำเภอเสนา ดำเนินการเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในการรับฟังแผนการบูรณาการจากหน่วยงานต่างๆและรับทราบแผนการบูรณาการในเวทีการประชุมฯดังกล่าว

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

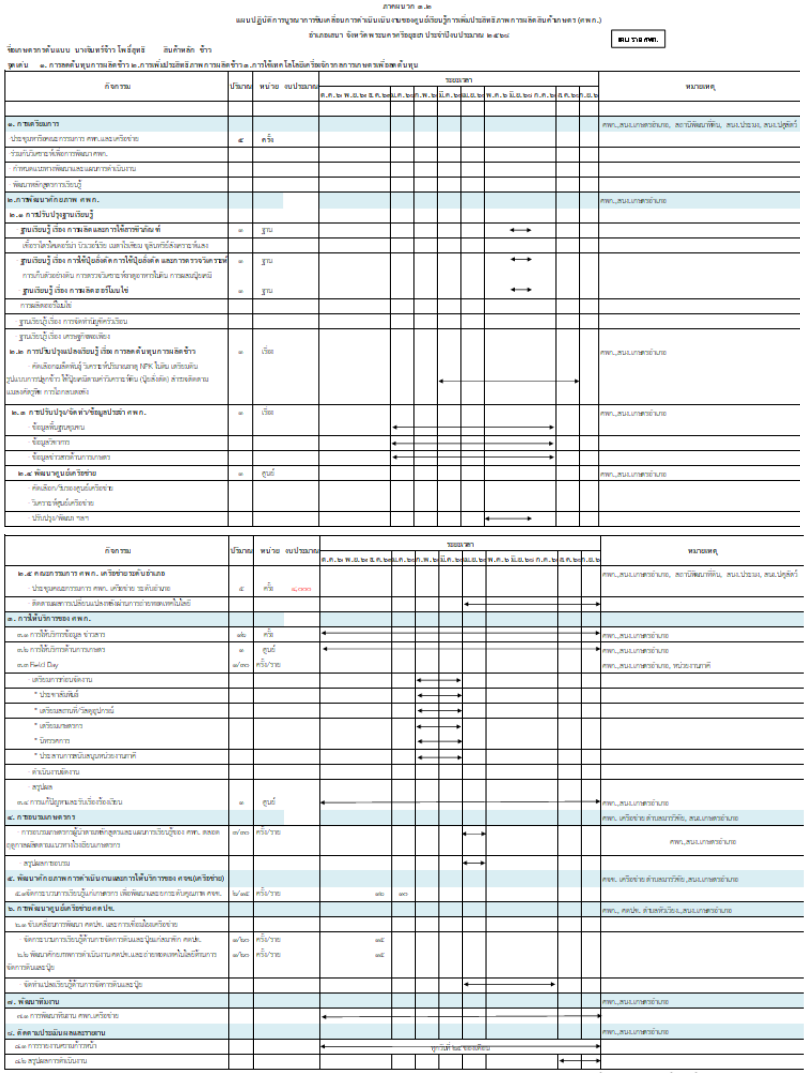

<u>ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)</u>

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรม โดยยึดหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาการดำเนินงานบนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผนการตัดสินใจและการนำไปปฏิบัติ โดยมีแนวทางและขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมดังนี้

๑. วิเคราะห์ปัญหา

๒. หาแนวทางแก้ไขปัญหา

๓. ศึกษาวิธีการจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

๔. ปรึกษาผู้รู้เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหา

๕. วางแผนการผลิต

๖. ดำเนินงานตามแผนการผลิต

๗. สรุปผล ถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

- ปัญหาและความท้าทายหลักในภาคเกษตรกรรม

ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

- เกษตรกรรุ่นเก่าอายุมาก ไม่สามารถทำงานหนักได้
- เยาวชนไม่สนใจทำเกษตร หันไปทำงานในเมือง
- ค่าแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่ม

ปัญหาสภาพอากาศแปรปรวนและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

- ปรากฏการณ์อากาศแปรปรวน เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม
- อุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของพืช
- ภัยธรรมชาติที่รุนแรงและไม่สามารถคาดการณ์ได้
- การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล ทำให้การวางแผนการผลิตยากขึ้น

ปัญหาโรคพืชและแมลงศัตรูพืช

- โรคและแมลงศัตรูพืชที่มีการดื้อยา
- การระบาดของโรคพืชใหม่ ๆ
- การใช้สารเคมีที่เพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ต้นทุนการป้องกันกำจัดที่สูงขึ้น

ปัญหาเศรษฐกิจและตลาด

- ราคาผลผลิตที่ผันผวน ไม่มั่นคง
- ต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น
- ขาดช่องทางการตลาดที่เหมาะสม

ปัญหาการเข้าถึงเงินทุนและสินเชื่อ

- เกษตรกรขาดเงินทุนในการลงทุนเทคโนโลยีใหม่
- การเข้าถึงสินเชื่อที่ยากและดอกเบี้ยสูง
- ขาดหลักประกัน
- ความเสี่ยงในการลงทุน

- หลักวิชาการที่สำคัญ

หลักการจัดการแบบยั่งยืน

- การหมุนเวียนพืช
- การเกษตรผสมผสาน
- การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

หลักการจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการ (IPM)

- การใช้ศัตรูธรรมชาติ
- การป้องกันแบบชีววิธี
- การลดการใช้สารเคมี

หลักการจัดการปุ๋ยและธาตุอาหาร

- การวิเคราะห์ดินและใส่ปุ๋ยตามความต้องการ
- การใช้ปุ๋ยอินทรีย์
- การจัดการธาตุอาหารแบบสมดุล

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)อำเภอเสนา เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขจากปัญหาของชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตรโดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต โดยมีการใช้น้ำหมักชีวภาพและฮอร์โมนที่ผลิตไว้ใช้เอง และการนำเทคนิคการจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้งในนาข้าวมาปรับใช้ การทำนาเปียกสลับแห้ง คือ การทำนาโดยควบคุมระดับน้ำในแปลงนาให้มีช่วงน้ำขัง กับช่วงน้ำแห้งสลับกันในช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้รากและลำต้นของต้นข้าวแข็งแรงขึ้น เนื่องจากดินและรากได้รับอากาศพอ ก็สามารถดูดปุ๋ยได้ดีขึ้น ทำให้ลดการใช้ปุ๋ย

๑.การเตรียมดิน ปรับพื้นที่ให้เรียบสม่ำเสมอและสามารถจัดระบบน้ำได้

๒.การติดตั้งท่อพีวีซี (PVC) เพื่อดูระดับน้ำ เตรียมท่อพีวีซี ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๔ นิ้ว ยาว ๒๕ ซม. เจาะรูห่างกัน ๕ ซม. มีรูทั้งหมด ๔๐ รู ติดตั้งพื้นที่ละ ๑ จุด โดยฝังท่อในนาลึกประมาณ ๒๐ ซม. ให้ปากท่ออยู่เหนือดิน ๕ ซม. และนำดินที่อยู่ในท่อออก

๓.การปลูกข้าว ปลูกข้าวตามวิธีการที่เกษตรกรเคยทำปกติ

๔.ขั้นตอนการจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้ง ดังนี้

หลังหว่านข้าวแล้ว ๑๕-๒๐ วัน สังเกตน้ำในท่อ ถ้าน้ำลดต่ำลงมากกว่า ๑๐ ซม. ให้นำน้ำเข้าแปลง

ก่อนการใส่ปุ๋ยครั้งแรก เพิ่มระดับน้ำในแปลงนา ให้น้ำท่วมปากท่อดูน้ำ แล้วขังน้ำไว้ ๓ วัน
ใส่ปุ๋ยครั้งแรก (๒๐-๒๕ วัน หลังหว่านข้าว) รักษาระดับน้ำให้ท่วมผิวดิน ปล่อยให้น้ำในนาเริ่มลงและแห้งลงตามธรรมชาติ

หลังจากใส่ปุ๋ยครั้งแรกดูระดับน้ำในท่อ ถ้าลดลงมากกว่า ๑๐ ซม. ใส่น้ำเข้าแปลงให้ท่วมปากท่อ

ช่วงระยะข้าวเริ่มตั้งท้อง ออกดอก ถึงระยะแป้งในเมล็ดเริ่มแข็ง (๕๐ วัน หลังข้าวเริ่มตั้งท้อง) เป็นช่วงข้าวขาดน้ำไม่ได้ ให้รักษาระดับน้ำให้สูงกว่าปากท่อ ๑๐ ซม.

หลังข้าวออกดอก ๒๐ วัน ให้เก็บท่อออกและลดระดับน้ำให้แห้งเพื่อเร่งการสุกแก่

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

ปลูกข้าวโดยวิธีหว่านน้ำตม โดยใช้น้ำหมักชีวภาพและฮอร์โมนที่ผลิตไว้ใช้เอง ดังนี้

- ช่วงข้าวยืนต้นอายุ ๓๐-๔๐ วัน ใช้จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง ปริมาณ ๕ ลิตรต่อไร่ เพื่อช่วยเร่งการเจริญเติบโตของราก ลำต้น และใบข้าว

- ช่วงข้าวกำลังออกรวงใช้ฮอร์โมนไข่ ปริมาณ ๒๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตรต่อไร่ เพื่อเร่งการออกรวงและติดเมล็ด และใช้จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง ปริมาณ ๕ ลิตรต่อไร่ เพื่อช่วยเร่งการเจริญเติบโตของข้าว

- ช่วงข้าวออกรวงและติดเมล็ด ใช้ฮอร์โมนไข่ ปริมาณ ๑๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตรต่อไร่ เพื่อช่วยให้เมล็ดเต็มรวงและมีน้ำหนักเพิ่มผลผลิต และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ๒๐๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตรต่อไร่เพื่อป้องกันกำจัดโรคพืชที่เกิดจากเชื้อราในช่วงที่ข้าวกำลังออกรวงเพื่อลดความเสียหาย โดยใช้วิธีฉีดพ่นทางใบ เป็นการลดต้นทุนการใช้สารเคมีต่าง ๆ ที่มีราคาแพง และมีสารพิษตกค้าง ทำให้ได้ผลผลิตที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค อีกทั้งเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น ผลผลิตน้ำหนักสดเฉลี่ย ๗๕๐-๘๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตที่ได้นำไปจำหน่ายสร้างรายได้ และเก็บบางส่วนไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือนเป็นการลดรายจ่าย

- หลังฤดูทำนาปลูกปอเทือง เพื่อไถกลบเพิ่มอินทรียวัตถุและเป็นการปรับโครงสร้างดิน

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินการปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)อำเภอเสนา มีการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการสำหรับการปลูกพืชผักหมุนเวียนมีขั้นตอนดังนี้

- การวางแผนและเตรียมการ

การออกแบบแปลงปลูก - แบ่งพื้นที่เป็นแปลงย่อยตามหลักการหมุนเวียนพืช โดยคำนึงถึงระยะเวลาการเจริญเติบโตและความต้องการธาตุอาหารของพืชแต่ละชนิด

- การเลือกพืชและการจัดระบบหมุนเวียน

การจัดกลุ่มพืช - แบ่งพืชออกเป็นกลุ่มตามลักษณะการใช้ธาตุอาหาร เช่น พืชใช้ไนโตรเจนสูง (ผักใบเขียว) เป็นต้น

การกำหนดรอบการหมุนเวียน - วางแผนการปลูกในรอบ ๓-๔ ฤดู โดยให้พืชในแต่ละกลุ่มสลับกันปลูกในแปลงเดียวกัน เพื่อป้องกันการสูญเสียธาตุอาหารและลดการระบาดของศัตรูพืช

- การเตรียมดินและปรับปรุงดิน

การไถพรวนดิน - ไถดินให้ร่วนซุย เพื่อให้อากาศและน้ำซึมผ่านได้ดี รวมทั้งช่วยในการงอกของเมล็ดพันธุ์

การใส่ปุ๋ยหมักและวัสดุอินทรีย์ – เพิ่มปุ๋ยคอกหมัก ปุ๋ยหมัก หรือวัสดุอินทรีย์อื่นๆ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์

- การปลูกและการดูแลรักษา

การเพาะปลูกตามช่วงเวลา - ปลูกพืชตามฤดูกาลที่เหมาะสม และสลับพืชตามแผนการหมุนเวียนที่กำหนดไว้

การจัดการน้ำ - ใช้ระบบน้ำหยดหรือสปริงเกอร์ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอและประหยัด ตามความต้องการของพืชในแต่ละช่วงการเจริญเติบโต

การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน - ใช้วิธีชีววิธี การใช้พืชกับดัก และการใช้สารเคมีอย่างระมัดระวังและจำเป็น

- การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

การเก็บเกี่ยวในช่วงเวลาที่เหมาะสม - เก็บเกี่ยวเมื่อพืชมีคุณภาพดีที่สุด เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง

การจัดการเศษพืช – นำเศษพืชไปทำปุ๋ยหมักหรือไถกลบเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าว พื้นที่ปลูกจำนวน ๗ ไร่

๑.๒) ไม้ผลไม้ยืนต้น พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ ไร่

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลา จำนวน ๑๐,๐๐๐ ตัว

๒.๒) หอยขม จำนวน ๕๐๐ ตัว

๒.๓) กบ จำนวน ๒ม๐๐๐ ตัว

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด - ชนิด ประกอบด้วย

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) เห็ดนางฟ้าภูฐาน จำนวน ๒,๐๐๐ ก้อน

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า ข้าว มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าเตรียมดิน	เป็นเงิน ๔๘๐ บาท/ไร่
๑.๒) ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว	เป็นเงิน ๕๐๐ บาท/ไร่
๑.๓) ค่าจ้างปลูก	เป็นเงิน ๗๐ บาท/ไร่
๑.๔) ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช (คุมและฆ่าหญ้า)	เป็นเงิน ๒๐๐ บาท/ไร่
๑.๕) ค่าจ้างฉีดสารเคมีกำจัดวัชพืช ๑-๒ ครั้ง	เป็นเงิน ๑๒๐ บาท/ไร่
๑.๖) ค่าปุ๋ยเคมี ๓ ครั้ง	เป็นเงิน ๑,๐๓๕ บาท/ไร่
๑.๗) ค่าจ้างใส่ปุ๋ย ๓ ครั้ง	เป็นเงิน ๒๑๐ บาท/ไร่

๑.๘) ค่าสารบำรุงต่างๆ เช่น ฮอร์โมน น้ำหมัก ฯลฯ เป็นเงิน ๔๐๐ บาท/ไร่
๑.๙) ค่าจ้างใส่สารบำรุงต่างๆ ๑-๒ ครั้ง เป็นเงิน ๒๔๐ บาท/ไร่
๑.๑๐) ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช เป็นเงิน ๗๐๐ บาท/ไร่
๑.๑๑) ค่าจ้างฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ๑-๒ ครั้ง เป็นเงิน ๒๔๐ บาท/ไร่
๑.๑๒) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ต่อรอบการผลิต) เป็นเงิน ๕๐๐ บาท/ไร่
๑.๑๓) ค่าทำความสะอาดแปลง เช่น ตัดหญ้า ฯลฯ เป็นเงิน ๑๐๐ บาท/ไร่
๑.๑๔) ค่าขนส่งข้าวไปโรงสี เป็นเงิน ๑๕๐ บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต ๕,๔๒๐ บาท/ไร่
รายได้ ๑๑,๕๐๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ จำหน่ายเห็ดนางฟ้าภูฐาน
เฉลี่ยรายได้วันละ ๒๐๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่วยสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ จำหน่ายเห็ดนางฟ้าภูฐาน
เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๖๐๐ – ๑,๐๐๐บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่วยสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุจำหน่ายกบ-ปลา
เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๕๐๐-๘๐๐บาท/สัปดาห์

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่วยสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าว
เฉลี่ยรายได้ปีละ ๓๐,๐๐๐-๕๐,๐๐๐บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง
- สร้างอาชีพและรายได้ให้กับครอบครัว
- มีองค์ความรู้ใหม่ๆในการประกอบอาชีพ
- มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

ประโยชน์กับเกษตรกรรายอื่น
- มีองค์ความรู้ใหม่ๆในการประกอบอาชีพ
- ประหยัดเวลาและเพิ่มผลผลิตจากการนำเทคโนโลยีทางการเกษตรมาใช้
- มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับชุมชน
- สร้างงานสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชน
- มีความรู้ด้านการเกษตรและเทคโนโลยีนำไปปรับใช้ในพื้นที่การเกษตรของตนเอง
- มีองค์ความรู้ใหม่ๆในการประกอบอาชีพ

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)อำเภอเสนา ทำกิจกรรมตามหลักวิชาการและเทคโนโลยีทางการเกษตรโดยส่งเสริมการผลิตที่เกื้อกูลสิ่งแวดล้อม การทำการเกษตรแบบสวนผสม แต่ละขั้นตอนในการผลิตพืช ปศุสัตว์ ประมง จะให้ความสำคัญในการรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ระบบนิเวศน์ทางการเกษตรดีขึ้น ดังนี้

การปรับปรุงบำรุงดิน

- การไถกลบตอซังข้าวแทนการเผาทำลาย เพื่อลดภาวะโลกร้อนและเป็นการรักษาจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์บริเวณหน้าดิน นอกจากนี้ยังปลูกปอเทืองเป็นปุ๋ยพืชสดในการไถกลบเพื่อเพิ่มอินทรียวัตถุและปรับโครงสร้างให้แก่ดิน
- การใช้น้ำหมักชีวภาพชนิดต่าง ๆ ในการทำการเกษตรแบบไร่นาสวนผสมเพื่อเป็นการลดการใช้ปุ๋ยเคมี ช่วยสร้างความสมบูรณ์ของดินในธรรมชาติ ลดมลภาวะ และสารพิษตกค้างในดิน

การป้องกันรักษาดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อม

- การปลูกไม้ยืนต้นในพื้นที่ โดยหลักการปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ซึ่งเป็นแนวคิดการผสมผสานการอนุรักษ์ดิน น้ำ และการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ ควบคู่กับความต้องการด้านเศรษฐกิจ จะช่วยสร้างสมดุลของระบบนิเวศน์ ช่วยปกป้องผิวดินให้ชุ่มชื้น ดูดซับน้ำฝน ก่อให้เกิดความสมดุลของธรรมชาติ และลดภาวะโลกร้อน
- รักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ โดยการคลุมดินบริเวณโคนต้นไม้ผล เพื่อรักษาความชุ่มชื้นของดินและน้ำ อีกทั้งควบคุมวัชพืช ด้วยการนำฟางข้าว หรือเศษหญ้า ใบไม้ที่ร่วงหล่นและจากการตัดแต่งกิ่งมาปกคลุม และไม่ทำการเผาเศษหญ้า ใบไม้ กิ่งไม้ที่ร่วงหล่น ที่จะมีผลทำให้โครงสร้างของดินเสียไป
- การจัดการกับสิ่งเหลือใช้จากเศษพืชผัก ผลไม้ต่าง ๆ ภายในสวนไร่นาสวนผสม ที่สามารถนำมาทำเป็นปุ๋ยน้ำหมักต่าง ๆ เป็นอาหารเลี้ยงปศุสัตว์ ประมง ได้อย่างสมดุล เกื้อกูลกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างลงตัว

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- การลดการใช้เคมี
- การทำการเกษตรแบบผสมผสานช่วยเพิ่มจำนวนชนิดของพืชและสัตว์ในระบบนิเวศ
- การอนุรักษ์ดินโดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเสนา ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสาน (ไร่นาสวนผสม) ภายใต้การร่วมมือของกรมส่งเสริมการเกษตร หน่วยงานภาคีร่วมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มุ่งเน้นการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้การวางแผนการผลิต รวมทั้งเป็นต้นแบบให้กับชุมชนในการทำการเกษตรแบบผสมผสาน (ไร่นาสวนผสม) การนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ ชุมชนสามารถดำเนินตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

- เป็นวิทยากร เป็นแปลงเรียนรู้ และเป็นศูนย์เรียนรู้ของหลาย ๆ หน่วยงาน ทำให้มีความรู้ความสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร หรือประชาชนทั่วไปที่สนใจทั้งในและนอกชุมชน ทั้งจากโรงเรียน หน่วยงานราชการต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐ เอกชน ที่มาศึกษาดูงานอย่างเป็นทางการ ซึ่งจัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ หรือบุคคลที่สนใจมาด้วยตนเองหรือโทรศัพท์มาปรึกษา โดยไม่มีการห่วงวิชา ความรู้ พร้อมยินดีถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้ทำมาทั้งความสำเร็จและล้มเหลว เพื่อเป็นบทเรียนหรือวิทยาทานให้กับคนอื่น เพราะต้องการช่วยเหลือคนเพื่อให้ประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่มั่นคง มีรายได้ที่สามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้อย่างยั่งยืน เรื่องที่สามารถเป็นวิทยากรได้ เช่น เศรษฐกิจพอเพียง การลดต้นทุนการผลิตข้าว การทำน้ำหมักชีวภาพ การบำรุงรักษาดิน และอื่น ๆ อีกมากมายทั้งปศุสัตว์ ประมง เป็นต้น

- การรับคณะศึกษาดูงาน โดยในแต่ละปีจะมีผู้มาปรึกษา มาศึกษาดูงานเป็นจำนวนมาก ทั้งในชุมชน ต่างชุมชน ในจังหวัด ต่างจังหวัด และจากภูมิภาคอื่น ๆ ซึ่งเป็นผลจากการยอมรับของสังคมว่าแนวทางที่ปฏิบัติมานั้นเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางที่ถูกต้อง

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

มีการให้คำแนะนำเบื้องต้นในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับสภาพดิน การให้คำแนะนำในการเพาะปลูกพืชปลอดภัยลดการใช้สารเคมี และให้คำแนะนำด้านการเกษตรอื่นๆกับเกษตรกรในพื้นที่

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรที่มาใช้บริการ ขอคำแนะนำและมาปรึกษา รวมถึงข้อมูลที่ได้รับจากสำนักงานเกษตรอำเภอหรือจากการประชุมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรได้รับทราบ

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอเสนา พร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขจากปัญหาของชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการลกต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งยังใช้เป็นจัดนัดพบในการพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

มีส่วนร่วมในการพัฒนางานเกษตรกับหน่วยงานต่างๆและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ และให้ความร่วมมือทุกกิจกรรมที่มีการดำเนินงานในพื้นที่และเป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ ศพก.ระดับอำเภอ การให้บริการต่างๆ การให้คำแนะนำ การให้คำปรึกษา การส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ และติดตามผลของศูนย์เรียนรู้และนำข้อมูลไปรายงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้างเพื่อให้มีการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- เป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ด้านการเกษตรและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของคนในชุมชนและเกษตรกรพื้นที่อำเภอเสนา
- เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตรเพื่อให้เกษตรกรนำไปปรับใช้ในพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง
- สร้างความยั่งยืนในด้านเกษตรให้กับคนในชุมชนและเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเสนา

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ ได้เป็นผู้นำ ผู้แทน คณะกรรมการของหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

- ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลหัวเวียง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทำหน้าที่ตรวจตรารักษาความปกติเรียบร้อยในหมู่บ้าน ให้ประชาชนในหมู่บ้านประพฤติตามหลักกฎหมายข้อบังคับของสังคม ทั้งการที่จะป้องกันภยันตรายและรักษาความสงบสุขของประชาชนในหมู่บ้าน หรือรับฟังปัญหาหรือข้อร้องเรียนต่าง ๆ ในหมู่บ้าน เพื่อประสานและหาแนวทางแก้ไขให้กับประชาชนในการ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ในหมู่บ้านต่อไป
- เกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer ต้นแบบสาขาเกษตรผสมผสาน (ไร่นาสวนผสม) เป็นเกษตรกรที่มีความรอบรู้ในระบบการผลิต ด้านการเกษตรไร่นาสวนผสม มีความสามารถในการวิเคราะห์เชื่อมโยงและบริหารจัดการการผลิตและการตลาด โดยใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ คำนึงถึงคุณภาพ และความปลอดภัยของผู้บริโภค สังคมและสิ่งแวดล้อม
- คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสาน (ไร่นาสวนผสม) ตำบลหัวเวียง เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน สำหรับแก้ไขปัญหาของชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ โดยมีฐานเรียนรู้ ๓ ฐาน ได้แก่ ฐานที่ ๑ การลดต้นทุนการผลิต ฐานที่ ๒ การใช้ปุ๋ยสั่งตัดตามค่าวิเคราะห์ดิน ฐานที่ ๓ การใช้เทคโนโลยีเครื่องจักรกลเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตระดับจังหวัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำแนวทางการพัฒนาและแผนการดำเนินงาน ขับเคลื่อนการดำเนินงาน พร้อมให้บริการข้อมูล ข่าวสาร ด้านการเกษตรต่าง

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

เสียสละเวลาเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น มีจิตอาสาทำงานเพื่อส่วนรวม มีส่วนร่วมในสังคม

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ขยันและอดทน

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

ประธาน ศพก.อำเภอเสนา นางจันทร์จ้าว โพธิ์สุทธิ์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสำนักงานเกษตรอำเภอเสนา

- นายพิธาน แจ้งเจริญ เกษตรอำเภอเสนา
- นางจงรักษ์ เรืองศรี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
- นางสาวมะลิ ทองคง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
- นายสัณฑวุฒิ วิทยาภรณ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

ดำเนินการถอดบทเรียนเรียนโดยการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลภายใน ศพก.อำเภอเสนา จำนวน ๓ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๘ ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๘ และครั้งที่ ๓ วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๘

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

- ไม่มี -

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก.หลัก และ ศพก. เครือข่าย อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตการปกครอง
17 ตำบล 132 หมู่บ้าน
เทศบาลเมือง 5 แห่ง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9 แห่ง

พื้นที่ทั้งหมด จำนวน 128,479 ไร่
พื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 100,907 ไร่
ครัวเรือนทั้งหมด จำนวน 66,499 ครัวเรือน
ครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 5,103 ครัวเรือน

ข้าว 99,659 ไร่	:	**เกษตรกร** 4,636 ราย
ไม้ผล 575 ไร่	:	**เกษตรกร** 298 ราย
ไม้ยืนต้น 92 ไร่	:	**เกษตรกร** 60 ราย
พืชผัก 76 ไร่	:	**เกษตรกร** 72 ราย
ไม้ดอก 473 ไร่	:	**เกษตรกร** 30 ราย
ไม้ประดับ 31 ไร่	:	**เกษตรกร** 6 ราย
สมุนไพร 1 ไร่	:	**เกษตรกร** 1 ราย

ศพก.หลัก และ ศพก. เครือข่าย อำเภอเสนา

1 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ศพก.หลัก)

2 ศูนย์เรียนรู้เกษตรครบวงจร
ประเภทศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
เทคโนโลยีเด่น : การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมักชีวภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าวและการผลิตข้าวเพื่อบริโภค

3 ศูนย์เรียนรู้ประมงทฤษฎีใหม่
ประเภทศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง
เทคโนโลยีเด่น : เศรษฐกิจพอเพียง และการประมงแบบพอเพียง

4 ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน
ประเภทศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
เทคโนโลยีเด่น : การปลูกพืชผัก และไม้ผล

5 ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
ประเภทศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
เทคโนโลยีเด่น : เศรษฐกิจพอเพียง และการทำนาแบบธรรมชาติ

6 ศูนย์เรียนรู้การส่งเสริมการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ(กล้วยไม้)
ประเภทศูนย์ : ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร
เทคโนโลยีเด่น : การส่งออกกล้วยไม้

7 ศูนย์เครือข่ายกิจกรรมการเลี้ยงแพะ
ประเภทศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์
เทคโนโลยีเด่น : การปศุสัตว์แบบปลอดโรค

8 ศูนย์เรียนรู้ศูนย์ข้าวชุมชน
ประเภทศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าวชุมชน
เทคโนโลยีเด่น : การบริหารจัดการศัตรูพืชและศูนย์ข้าวชุมชน

9 บ้านเห็ดเจ้าแปด
ประเภทศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้พืชผัก
เทคโนโลยีเด่น : การผลิตก้อนเชื้อเห็ดและการเปิดดอกเพื่อจำหน่าย

10 ศูนย์เรียนรู้การผลิตสารสกัดชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี
ประเภทศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าวชุมชน
เทคโนโลยีเด่น : การบริหารจัดการศัตรูพืชและศูนย์ข้าวชุมชน

11 ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านโคกจุฬา
ประเภทศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
เทคโนโลยีเด่น : เศรษฐกิจพอเพียงเกษตรผสมผสาน

12 ศูนย์เรียนรู้พัฒนาดินให้มีคุณภาพ
ประเภทศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน
เทคโนโลยีเด่น : การปรับปรุงบำรุงดิน

13 ศูนย์เรียนรู้ส่งเสริมการทำนา
ประเภทศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าวชุมชน
เทคโนโลยีเด่น : การบริหารจัดการพื้นที่ในการทำกิจกรรมการเพาะปลูกข้าวอย่างเหมาะสม

14 ศูนย์เรียนรู้เกษตรพอเพียงตำบลหัวเวียง
ประเภทศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
เทคโนโลยีเด่น : เกษตรทฤษฎีใหม่

จัดทำโดย สำนักงานเกษตรอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เกษตรเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา